

Kaivosteollisuus

Yleistä

- Esitys on huolellisesti valmisteltu ja lainvalmistelun osalta ministeriö on noudattanut avoimuutta sekä asiakirjajulkisuuden että kuulemismenettelyjen osalta, mistä lausumme ministeriölle kiitokset. Työn tueksi on myös teetetty ansiokkaita selvityksiä ja tutkimuksia.
- Hallitusohjelma on kuitenkin jättänyt hyvin vähän liikkumavaraa lainvalmistelun tarkennuksille.
- Covid-19 pandemiasta johtuen ministeriön kaivoslain valmistelun tueksi asettama työryhmä ei valitettavasti voinut vierailla lainsäädännön muutoksen kohteissa eli malminetsintätyömailla tai kaivoksilla.
- Nyt käsittelyssä oleva hallituksen esitys ei sisällä koottua arviointia kaivostoimialaan kohdistuvista, hallitusohjelmasta aiheutuvista useista muutoksista.

Kuva Agnico Eaglen Kittilän kaivokselta. Kuvaaja: Hatfuls Creative.

Merkittävät toimialaan vaikuttavat muutokset

- Varausjärjestelmän muutokset
  - Pro & con
- Ns malminetsinnän 10-vuotisleikkuri
  - Malminetsinnän voidaan katsoa edenneen kymmenessä vuodessa riittävän pitkälle, jotta toiminnanharjoittaja pystyisi selostamaan maanomistajille riittävällä tarkkuudella suunnitelmia esiintymän mahdollisen sijainnin ja hyödyntämisen osalta, jotta maanomistaja voisi tehdä riittävän tarkkoihin tosiseikkoihin perustuvan päätöksen suostumuksen antamisesta.
  - "Vähemmistö-maanomistajat"
  - Ylimääräinen alue
  - Metsähallituksen linjaukset
  - Sikaani-maanomistukset
  - Investointinäkökulmat

Kaavoitus

- Jos kaivoslaissa säädetään erikseen kuntakaavojen tarpeesta kaivosluvan edellytyksenä, tulisi valtioneuvostolle säätää mahdollisuus vastaavilla perustein, kun kaivosaluelunastuslupa myönnetään, myöntää hankekohtainen poikkeus tällaisesta kaavavaatimuksesta kaivosluvalle.
- Tällainen poikkeus on elinkeinopoliittisesti välttämätön seudullisten, maakunnallisten ja eritoten valtakunnallisten intressien toteuttamiseksi.

Kemin kaivos Outokumpu

Kaavoitus

- Edellytyskytkentä herättää kysymyksiä.
- On odotettavissa, että kaavoitus pyritään käynnistämään nykyistä aikaisemmin.
- Pidämme tärkeänä, että kaivoslain mukainen kaivoslupakäsittely ja ympäristölainsäädännön mukainen ympäristölupakäsittely tuottavat oleellista tietoa kaavoitusta varten.
- Kunnat tarvitsevat puolueetonta viranomaistietoa ennen kaavoitukseen ryhtymistä. Muussa menettelyssä, esimerkiksi ympäristövaikutusten arvioinnissa (YVA) ei vielä ole tarjolla sellaista informaatiota, johon kunta voisi tukeutua kaavaa harkitessaan.

A 8 KAUPPALEHTI | MAANANTAINA 22. MAALISKUUTA 2021

Uutiset

KL 22.3

Kaivosala pelkää kovaa iskua monen suunnan sääntelystä

Kaivosalalle valmisteltavat sääntely- ja veromuutokset uhkaavat kokonaisuutena heikentää toimintaedellytyksiä ja houkuttelevuutta investoinneille, arvioi etujärjestö.

Perttu Räisänen
perttu.raisanen@alkumedia.fi

"Selvää on, että kaivostoiminnan ja malminetsinnän sääntely tulee tiukkenemaan kokonaisuudessaan veron- jen tai verokanteisten kustannusten kautta", sanoo *Kaivosteollisuus ry:n* toiminnanjohtaja **Pekka Suomela**.

Suomelan mukaan eri ministeriöiden vastuualueille kuuluvat muutokset voivat olla yksittäisinä kohtuullisia, mutta pelkona on samanaikaisen voimaantulon aiheuttama liian suuri heikennys.

"Pelkäämme, että kokonaiskuormitus tulee niin rajuksi, että se alkaa vakavasti vaikuttaa tuleviin investointeihin. Pahimmillaan paketti voi muodostua liian raskaaksi joillekin olemassa oleville kaivoksille."

Kanadalainen ajatushautomo *Fraser-instituutti* julkisti äskettäin viime vuoden yrityskyselyn tulokset, joissa Suomi putosi kaivosinvestointien houkuttelevuudessa sijalle 10. Vuotta aiempi sijoitus oli toinen. Vastaajien näkemykset etenkin Suomen verotuksesta sekä sääntelyn päällekkäisyydestä ja ajantasaisuudesta heikkenivät.

Suomi on pysynyt kyselyssä Euroopan parhaana maana, vaikka sijoitus on vaihdellut vuosittain.

HALLITUSOHJELMAN pohjalta kaivoksille kaavaillaan sähköveron korotusta. Lisäksi selvitetään uutta kaivos- tai louhintaveroa ja mahdollisuutta ulkomaisten yritysten kaivostuottojen verottamiselle.

Ympäristöpuolella kaivosten vakuuskäytäntöjä halutaan kiristää niin, että ympäristöhaittojen jälkihoito taataan myös esimerkiksi konkurssitilanteissa. Etenkin ympäristöjärjestöt ovat pitäneet alan nykyisiä ympäristösäädöksiä liian löysinä.

"Mielestäni kaivokset pystyvät sopeutumaan ympäristövaatimuksiin, ja alalla hyväksytään, että niiden taso on pidettävä riittävän korkeana. Investointeja vaaditaan nykyistä enemmän, ja vastuullisuuden vaatimus tulee viranomaisten lisäksi omistajilta ja sijoittajilta sekä julkisena paineena", Suomela sanoo.

> Pahimmillaan paketti voi muodostua liian raskaaksi joillekin kaivoksille."
>
> **Pekka Suomela**
> toiminnanjohtaja, Kaivosteollisuus ry

Muutokset ovat etenemässä lakiesityksiksi tämän vuoden loppupuolella. Joitakin päätöksiä voi tulla jo syksyn budjettiriihessä.

Suomela muistuttaa, että Suomessa on tällä hetkellä sulkeutumassa kaivoksia, mutta täysin uusia kaivoksia ei ole tulossa tuotantoon lähiaikoina. Lupien saaminen uudelle kaivokselle vie useita vuosia, ja käsittelyajat ovat Suomelan mukaan pidentyneet.

Suomela sanoo, että muutokset voivat tarkoittaa kaivosalan keskittymistä entisestään muutamille yhtiöille. Vaikutuksissa ovat pienet kaivokset ja malminetsintä.

"Uskon, että olemassa olevat isot kaivoksemme ovat jatkossa vielä isompia. Ne investoivat tällä hetkellä, ja uskon niiden investoivan jatkossakin. Pienemmillä kaivoksilla tulee olemaan kustannusten ja lainsäädännön muutospaineissa sekä lupavaatimusten kanssa vaikeuksia."

Kaivosalaa tukevat nyt korkeat metallien hinnat.

Fakta

Kaivoksia Suomessa

Suomessa toimii 8 metallikaivosta ja noin 25 teollisuusmineraalikaivosta.
Uusia kaivoksia ei ole tulossa tuotantoon lähiaikoina. Luvitus on menossa Kolberin litiumkaivokselle Kaustisella.
Bolidenin Kylylahden kaivoksella louhinta loppui syksyllä. First Quantum Mineralsin kaivos Pyhäsalmella on tulossa elinkaarensa päähän.
Tuotantoon saattavat olla palaamassa Endominesin kultakaivos Ilomantsissa ja Otso Goldin Laivakankaan kultakaivos Raahessa.
Suurimpiin kaivosyhtiöihin Suomessa kuuluvat ruotsalainen Boliden, Terrafame, kanadalainen Agnico Eagle ja kalkkikaivosyhtiö Nordkalk.

JÄLKITYÖT. Bolidenin Kylylahden kaivosta ollaan sulkemassa ja aluetta palauttamassa luonnonmukaiseen tilaan. Arkistokuva.

Kaavoitus

- **Maakuntakaavasta luopuminen kaivoslain kaivosluvan kaavaedellytyksen täyttävänä kaavamuotona tulisi harkita uudelleen vähintäänkin yli kuntarajojen ulottuvien hankkeiden osalta.**

Muutoksen ympäristövaatimukset

- Kaivostoiminnan ympäristövaikutukset (kuten maisemalliset haitat sekä esimerkiksi immissiohaitat) otetaan huomioon ympäristönsuojelulain alaisessa ympäristölupaharkinnassa.
- Koko kaivosten ympäristösäätely ja ympäristövaikutusten arviointi on kokonaisuudessa toisen ministeriön (ympäristöministeriö) ja toisen lainsäädännön (laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä ja ympäristönsuojelulaki) alaista.
- Perustelujen mukaan hallituksen esityksellä on joitain suoria ja epäsuoria ympäristö- ja ilmastovaikutuksia. Esityksessä kuitenkin todetaan vaikutuksien olevan verrattain vähäisiä.
- Ympäristösääntelyn lisäämisestä kaivoslaissa voi pahimmillaan aiheutua merkittävää sekaannusta kaivostoiminnan ympäristönsuojeluun.

Kiitos!

Kaivosteollisuus mahdollistaa modernin elämän ratkaisut

toimisto@kaivosteollisuus.fi

www.kaivosteollisuus.fi

